

Особливості виховної роботи зі студентами із середньоазійського регіону

Н.Ю. Шемигон

Українська інженерно-педагогічна академія

Виховна робота з іноземними студентами із середньоазійського регіону повинна враховувати особливості їх становища в Україні, зокрема:

- зміна звичного оточення;
- нові соціальні умови і соціальні ролі (нова роль студента і пов'язані з нею функції);
- мовний бар'єр;
- відірваність від дому.

У чому ж специфіка іноземних студентів з середньоазійського регіону? З одного боку, це студенти з колишнього Радянського Союзу, і отже зони розповсюдження російської мови, системи освіти середньої та вищої, яка була єдиною на одній шостій частині суші, тобто існувала зона єдиного міцного культурного впливу. Але з іншого боку, за два десятиріччя, що минули після розпаду СРСР, відбулися істотні зміни в економічному, культурному розвитку, системі освіти як України так і колишніх республік Середньої Азії, і єдиного культурного простору вже не існує, і молодь, яка приїздить звідти має вже зовсім інше світобачення і свої характерні національні особливості. Наприклад, серед сучасних студентів з Туркменістану, великий відсоток погано володіє російською мовою, як мовою міжнародного спілкування. Як наслідок, туркменські студенти мають труднощі у пристосуванні до нового культурного середовища, нової соціальної ролі «студент». Звідси виникають проблеми міжкультурної комунікації у системах «викладач – іноземний студент», «український студент – іноземний студент».

У другій половині 90-х першій половині 2000-х іноземні студенти з цього регіону не приїжджали для отримання вищої освіти в Україну, тому як цільова група вони фактично, на деякий час, випали з поля зору вітчизняних вищих навчальних закладів.

Оскільки існуюча в радянські часи система виховної роботи з іноземними студентами була зруйнована, були втрачені і її позитивні надбання. Проведення виховної роботи та здійснення допомоги студентам в адаптації до умов навчального закладу зараз повністю залежить від рішень та побажань конкретного навчального закладу.

В Українській інженерно-педагогічній академії рішення проблем адаптації іноземних студентів до умов навчально-виховного процесу в академії відводиться інституту кураторства. Саме виховний вплив кураторів дозволяє зробити процес адаптації та залучення іноземних студентів до навчального процесу академії найбільш ефективним. Прийняття і дотримання групових, соціальних і етичних норм здійснюється в першу чергу через кураторів. У деяких студентів складності адаптації пов'язані з відсутністю інформації про життя всередині академії, і тут також важливою є підтримка куратора. Компетентність куратора в питаннях життєдіяльності академії, групи, його емоційне ставлення до студентів, тобто характер міжособистісного контакту - одна з головних умов успішної адаптації та виховної роботи серед іноземних студентів.

Таким чином, головною метою виховної роботи з іноземними студентами є їх пристосування до нових умов, формування різнобічно розвинутої, професійно визначеної особистості.